

Van de voorzitter

Februari 2018

Terwijl buiten de winter nog niet is verdwenen is menige tuinliefhebber al weer druk bezig met het maken van plannen om de tuin dit jaar nog mooier te maken. Ook is het nodige snoeiwerk gedaan, worden dode planten verwijderd en krijgen de bollen de ruimte om hun kleurenpracht volop te kunnen tonen. Altijd een heerlijke periode om in de buitenlucht weer lekker aan het werk te zijn.

Zoals bekend zijn we al geruime tijd op zoek naar een nieuwe secretaris. Helaas heeft er tot nu toe niemand gereageerd op de diverse oproepen om zich kandidaat te stellen. Monique Sturre heeft aangegeven dat zij vanwege haar drukke werkzaamheden er per maart a.s. definitief mee stopt. Voor ons als bestuur een groot gemis dat we zo'n actief en competent bestuurslid zien vertrekken. Wel zal ze nog betrokken blijven bij het OTW 2018.

Bij deze nogmaals een dringend verzoek aan u om zich kandidaat te stellen of iemand uit uw kennissenkring te benaderen contact op te nemen met het bestuur om deze belangrijke bestuurspositie te gaan bekleden. Een leuke job bij een leuk team. Op onze website staat een uitgebreide taakomschrijving.

Het programma voor dit jaar is al weer een tijdje onderweg. Op **15 maart** is de eerstvolgende activiteit namelijk onze **Jaarvergadering**. Het bestuur zal dan verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de plannen voor 2018. Wie weet kunnen we u misschien toch nog een nieuwe secretaris voorstellen! Aansluitend aan de jaarvergadering is er geen lezing doch een informeel samenzijn met een hapje en een drankje op kosten van onze afdeling.

Wij nodigen alle leden uit om te luisteren naar een boeiende presentatie van mij als voorzitter. U krijgt zo een goed overzicht van wat onze afdeling allemaal organiseert en hoe we er financieel voorstaan. Het saai oplezen van het jaarverslag doen we al vele jaren niet meer. Kom ook. U zult er geen spijt van krijgen.

Op **14 april** is er weer de **voorjaarsruilbeurs** en op **25 april** gaan we met de bus op stap naar **Groningen**. Op het programma staan 3 interessante tuinen die we gaan bezoeken. U kunt zich hier nu al voor opgeven! Voor meer informatie verwijs ik u naar de Agenda op onze website.

Frans Besselink

D
I
G
I
T
A
L
I
S

Inhoudsopgave:

Activiteiten agenda	2	Groene belevenissen	7
Bestuursmutaties	3	Aanbevolen	15
Activiteiten komende periode	3	Nieuwe leden	17
Vaste planten & kuipplanten	6	Bestuur en Activiteitencie	18

Activiteiten agenda:

15 februari	Lezing bijzondere planten gedurende het gehele jaar	Lezing verzorgd door Gerrie Veenstra	Wijkcentrum Hengelose Es, Uitslagweg 47, Hengelo
15 maart	Jaarvergadering	Presentatie verzorgd door het bestuur, aansluitend gezellig samenzijn.	't Hoogspel Delden
14 april	Voorjaarsruilbeurs	Mogelijkheid om overbodige planten en tuinmateriaal te ruilen	Houtmaat, Hengelo
25 april	Tuinexcursie	Dagtocht met de bus naar 3 tuinen	Groningen
Noteer vast in uw agenda:			
17 mei	Lezing "De magie van tuinieren"	Lezing verzorgd door Wim Paul van der Ploeg	Wijkcentrum Hengelose Es, Uitslagweg 47, Hengelo
26 / 27 mei	Oost Nederland Kampioenschap Bloemschikken	27 mei is kijkdag	AOC Twello
9 t/m 17 juni	Nationale Tuinweek	Thema: Moestuineren	Afgesloten door het Open Tuinen Weekend
14 juni	Tuinexcursie	Bijentuin van W.Zengerink	Haaksbergen
16/17 juni	Open Tuinen Weekend	Bezichtiging particuliere tuinen	Hengelo en omgeving

Een uitgebreide en meest recente beschrijving van bovengenoemde en vorige activiteiten is ook op onze website www.hengelo.groei.nl en op www.facebook.com/groeibloeihengelo gepubliceerd. Vaak zijn er dan meer foto's ter illustratie aan toegevoegd.

Bestuursmutaties

We zijn nog steeds op zoek naar een nieuwe secretaris ter vervanging van Monique Sturre die per maart 2018 zal aftreden. Ook is er na een interne bestuurverschuiving een vacature voor een algemeen bestuurslid ontstaan. Dit betekent dat we komende maanden op zoek zijn naar 2 nieuwe bestuursleden. Mocht u iemand weten die geïnteresseerd is in één van deze functies dan laat hij/zij contact opnemen met de voorzitter.

Inmiddels kunnen we wel een nieuw AC-lid verwelkomen namelijk Alie Smit. Zij vervangt Linda Kruid.

Activiteiten voor de komende periode

Cursus bloemschikken van sept. 2017 t/m april 2018

Vanaf medio september 2017 t/m medio april 2018 geven Mariska Overbeeke (M) en Arend Nijland (A) in wijkcentrum Hengelose Es te Hengelo (M) en de Letterbak in Borne (A) weer 8 maandelijks lessen bloemschikken.

Deze worden gehouden op de maandag-, dinsdag- of woensdagavond.

De resterende cursusdata zijn:

M1: di 20 febr, 27 mrt en 17 april.

M2: wo. 21 febr, 28 mrt, 18 april.

A1: ma. 12 febr, 19 mrt en 9 april.

A2: di. 13 febr, 20 mrt en 10 april.

Alle cursussen zijn volgeboekt. Heeft U nog vragen, neemt u dan contact op met de coördinator bloemschikken, mevr. M. Vrielink, te bereiken per mail bloemschikken@hengelogroei.nl of per telefoon 06-28199327.

Donderdag 15 februari 2018: Lezing bijzondere planten gedurende het gehele jaar

Gerrie Veenstra runt samen met Carla van Lieshout De Botterhutte “ in Halle (Gemeente Bronkhorst). De Botterhutte is een Achterhoekse benaming voor een boerderij waar vroeger boter werd gemaakt.

Om de boerderij ligt een sfeertuin waar vooral bijzondere planten en hosta's (ca. 600 soorten) worden gekweekt. De kwekerij is niet bij het huis gelegen. Gedurende het seizoen van mei t/m september kunnen planten worden gekocht bij de boerderij of via de webshop.

Gerrie zal ons deze avond ongetwijfeld enthousiast gaan vertellen over de ca. 2500 bijzondere planten die er gekweekt worden.

Locatie: Wijkcentrum de Hengelose Es, Uitslagweg 47, 7556LN Hengelo

Kosten: Leden: gratis Niet-leden: € 3,-

Aanvang lezing: 20.00u.

Meer info: Niet-leden s.v.p. met gepast geld betalen. Als men zich ter plekke als lid opgeeft is de toegang gratis en heeft u het eerste jaar recht op voordeeltjes. Tijdens de pauze is de gebruikelijke verloting.

Donderdag 15 maart: Jaarvergadering

Conform ons huishoudelijk reglement legt het bestuur jaarlijks verantwoording af aan de leden over de genomen beslissingen het afgelopen jaar en de plannen en begroting voor het nieuwe jaar. We doen dit onder het genot van een door het bestuur aangeboden kopje koffie en een drankje. Aspirant leden / geïnteresseerden zijn ook welkom doch hebben geen stemrecht tijdens de Jaarvergadering.

Aansluitend is er geen lezing doch een gezellig samenzijn met onze trouwe leden en aspirant leden.

Locatie: 't Hoogspel, Bornsestraat 1, 7495VL Ambt Delden

Kosten: Leden: gratis Aspirant leden: gratis

Aanvang Jaarvergadering: 20.00u.

Zaterdag 14 maart: Voorjaarsruilbeurs Houtmaat

Zoals gebruikelijk begint het ruilen om 10 uur.

Vanaf 9.30 uur kunt u binnenlopen met de ruilplanten en ze een plaats op de tafels geven. Vervolgens is er gelegenheid om een kopje koffie / thee te drinken en alvast rond te kijken of er iets van uw gading bij de ruilplanten staat.

Na het openingswoord kan er geruild worden. Planten die een nieuwe eigenaar hebben gekregen worden van tafel gehaald zijn dus niet meer voor het ruilen beschikbaar. De planten die geen nieuwe eigenaar hebben gekregen moeten door de inbrenger weer worden meegenomen. Uiteraard mag u na afloop van de ruilbeurs meehelpen bij het opruimen van de tafels.

We hopen zoals altijd op prachtig weer om deze activiteit een extra tintje te geven. We zien u graag op deze ochtend.

Locatie: Houtmaat, Houtmaatweg 9, 7556PC Hengelo

Kosten: Leden: gratis Niet-leden: € 3,-

Aanvang ruilbeurs: 9.30u.

Meer info: Niet-leden s.v.p. met gepast geld betalen. Als men zich ter plekke als lid opgeeft is de toegang gratis en heeft u het eerste jaar recht op voordeeltjes.

Woensdag 25 april: Tuinexcursie Groningen

Groei en Bloei afdeling Hengelo organiseert ook dit jaar weer een dagexcursie.

We gaan deze keer in de provincie Groningen 3 tuinen bezoeken.

We beginnen bij de Tuinerie van Alie Stoffers, in Kolham. Daarna bezoeken we de tuin: Jan Wilde een Tuin, in Westerlee en tenslotte rijden we naar Oostwold waar we de bezoektuin Tuinfleur gaan bekijken van Rika van Delden.

Hoe ziet de dag eruit:

We vertrekken om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij Hotel van der Valk in Hengelo met reisorganisatie Brookhuis naar onze eerste bestemming in Kolham. We worden hier door Alie Stoffers ontvangen met koffie en wat lekkers. Er is een kwekerij, planten kopen kan hier dus ook.

Om 12.15u. gaat de bus richting de volgende bestemming. Het is 20 minuten rijden naar het volgende adres in Westerlee. Er is voldoende tijd om deze locatie van Jan Wilde een Tuin te bezoeken. Vervolgens vertrekken we richting de volgende en laatste tuin. Na ca. 20 minuten rijden komen we aan bij de tuin van Rika van Delden in Oostwold.

Rond 15.30 uur gaat de bus weer terug richting Hengelo. Verwachte aankomst in Hengelo rond 17.15u.

Een vol maar interessant tuinen bezoek. Er is daardoor weinig tijd om te lunchen dus neem zelf een lunchpakketje mee!

De kosten voor deze excursie zijn €25 voor G&B-leden, niet leden betalen €35. Uw overschrijving is, na het opsturen van het aanmeldingsformulier, tevens uw definitieve aanmelding.

In verband met het reserveren van de bus is het noodzakelijk dat u zich aanmeldt voor 30 maart. Wacht niet te lang met aanmelden want vol is vol.

De activiteitencommissie meent dat ze een interessante tuindag heeft georganiseerd. De tuinen beloven veel kijk- en wandelgenot.

Opgave uiterlijk voor 30 maart a.s. bij ons AC-lid Annie Ruiter, tel. 074-2774461

Meer info: Vergeet niet uw lunchpakketje mee te nemen. De kosten zijn inclusief entree tuinen. Opgave voor de excursie via het aanmeldingsformulier bij dit agenda-item op de website van Groei en Bloei of anders telefonisch bij Annie Ruiter. Het geld kunt U overmaken op IBAN NL72INGB0008071549, onder vermelding van Tuinexcursie Groningen. Voor meer info: AC-lid Annie Ruiter, ac1@hengelogroei.nl. Uw deelname is pas geldig na ontvangst van de deelnemersbijdrage. De excursie kan alleen doorgaan als er minimaal 25 deelnemers zijn. Opgave graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 30 maart a.s.

Vaste planten en kuipplanten

Onlangs heeft Lidy Kempers aangegeven dat haar inspiratie om nieuwe stukjes te schrijven is opgeraakt. Ook wil zij niet in herhaling vallen. Omdat op onze website nog voldoende kopij staat dat nog niet in deze Digitalis is gepubliceerd zal dit jaar nog deze rubriek in de Digitalis worden gecontinueerd.

AANRADERS OP HET TERRAS

In mei koop ik bij kwekerij ter Brugge in Boekelo een grote BEGONIA semperflorens. Deze is niet winterhard want bij de eerste nachtvorst bevriest de plant. Maar je hebt er de hele zomer plezier van door de overdadige bloei! En het is een heel gemakkelijke plant, ze kan goed tegen zowel nattigheid of droogte. Af en toe lelijke bloemen verwijderen wat de vorming van nieuwe knoppen zeer ten goede komt.

Ze zijn verkrijgbaar met donker of groen gekleurd blad. De bloemen zijn wit, roze of rood.

Ook de WOLFSMELK (Euphorbia hypericifolia) 'Diamond Frost' is éénjarig. Heb je weinig werk mee. Zet een groep in een platte schaal. De planten worden slechts ca. 20 cm hoog. Het blad is

blauwgroen en de witte bloemetjes zijn ontelbaar en opvallend. Houdt van zon en halfschaduw.

Dan is er de kruipende DUIZENDKNOOP of ADDERWORTEL (*Persicaria capitatum*). De plantjes vormen een tapijt van paars/zilver gemarmerd blad. De bloemetjes lijken op roze bolletjes. De hoogte is 20 cm en ze zijn

bodembedekkend. Ze zaaien zich, vooral tussen de stenen, uit. Ze sterven in de herfst af maar komen, bij een niet al te strenge winter, in het voorjaar weer te voorschijn. Bij mij staan ze in een rand tussen het gazon en het terras.

Ook deze staan erg leuk in een platte schaal, evt. op een terrastafel.

Dit jaar kunt u nog een aantal “Groene belevenissen uit mijn tuin” verwachten passend bij het jaargetijde.

GROENE BELEVENISSEN IN MIJN TUIN (lente)

Week 13.

Een paar dagen geleden heb ik Culterra mest over het gazon en de borders gestrooid en door de regen is dit prima in de grond verwerkt.

In het najaar heb ik een struikje genaamd: *Rhaphiolepis Pink Cloud* naast de voordeur gezet. Op het bijbehorende kaartje staat: winterhardheid -9°C . Maar inmiddels zijn alle bladeren bruin en zien er verdroogd uit. Ik heb de takken gesnoeid en ben benieuwd of het heestertje weer uit zal lopen.

Achter het huis stond tegen een muurtje een hulst (eens zelf opgekomen). Het was inmiddels een hele struik geworden. Een heel oude *Clematis montana* had zich ertussen genesteld en een bonte klimop was ook van de partij. Het geheel was erg wild geworden en het zag er na de winter dan ook niet uit. Het was een heel gezwoeg, maar de hulst heb ik afgezaagd en de clematis uitgegraven. Op de vrijgekomen plaats heb ik een *Clematis durandii* gezet.

Deze stond op een andere plaats waar de plant ieder jaar in de verdrukking kwam door de hoge vaste planten die er voor stonden, waardoor ik de bloemen bijna niet kon zien. *Clematis durandii* is een half klimmende soort, die in de nazomer bloeit met prachtige knikkende donkerblauwe bloemen. Een schoonheid!

18 april 2010

Een zeer mooie bodembedekker is: *TIARELLA cordifolia* (schuimbloem), inheems in Noord Amerika. Het is een laagblijvende wintergroene vaste plant, die van schaduw houdt en in april/mei bloeit met aartjes waaraan talrijke witte bloemetjes komen. In de herfst kleurt het blad mooi rood. Er zijn meerdere soorten en de planten zijn volkomen winterhard. Alleen willen de bloemen (eigenlijk de knoppen) bij zware nachtvorst wel eens bevroren en dan is er helaas geen bloei. Dit is bij mij een paar keer voorgekomen.

Nog een zeer goede bodembedekker is *WALDSTEINIA ternata*. Deze bloeit ook in april/mei en blijft laag. Het is een zeer sterke plant die overal kan staan, zon, halfschaduw of schaduw. Nu bloeien de planten bij mij in de tuin met veel gele boterbloemkleurige bloemen. Deze zijn nog nooit bevroren.

Beide soorten, zowel *Tiarella* als *Waldsteinia* maken zo'n dicht tapijt, dat het zevenblad niet veel kans krijgt!

Nog iets heel moois is: *PRIMULA 'Wanda'*. Deze is maar 15 cm hoog en bloeit van maart tot mei met paarse bloemen van ca. 2 cm doorsnede. Deze plant doet het zowel in de zon als in halfschaduw, maar geeft de voorkeur aan vochtige, humusrijke grond. Vormt ook een bodembedekkend tapijtje. Een nadeel is, dat onkruidachtigen zoals vroegeling, zich graag uitzaaien in deze planten en deze zijn moeilijk te verwijderen. *Primula 'Wanda'* is één van de oudste hybriden. Een heel ander soort bodembedekker is *BERGENIA* (schoenlappersplant). Deze plant heeft een dikke, vlezige, kruipende wortelstok en breed leerachtig blad. Bloeit in het vroege voorjaar met trossen witte of roze-achtig gekleurde bloemen. Er zijn verschillende soorten. Het is wel een schaduwplant voor vochtige grond, maar bij mij doet de plant het ook goed op droge grond.

21 maart 2010

Het lelijke blad van de *EPIMEDIUM* (Elfenbloem) moet verwijderd worden, zodat je de bloemen, die aan lange steeltjes zitten, beter kunt zien. Deze bloemstengels ontwikkelen zich vroeg en je moet altijd oppassen, dat je deze niet per ongeluk meeknipt. *EPIMEDIUMS* zijn laagblijvende, halfwintergroene bodembedekkers met een langzaam kruipende groeiwijze. De planten doen het goed in de schaduw, maar in de zon bloeien ze rijker. Er zijn veel soorten met verschillende bloemkleuren in de handel. Het jonge blad en de bloemen zijn geschikt voor bloemschikwerk.

Ook de *LIRIOPE muscari* knip ik af. Deze plant heeft wintergroen grasachtig loof, dat door de vorst erg lelijk is geworden. Het is een grasachtige, dus er komt weer nieuw blad. De bloemen van *LIRIOPE* zijn blauw en lijken sprekend op die van de Blauwe Druifjes. Ook hier is de bloei minder wanneer ze in de volle schaduw staan. De bloei is pas in de herfst, maar de bloemen blijven lang mooi.

Er is ook een witbloeiende soort te koop.

Als je toch bezig bent met knippen, neem dan meteen de HELLEBORUS orientalis onderhanden. Om ziekte te voorkomen, het lelijke blad weghalen. De prachtige bloemen komen dan ook veel beter tot hun recht!

Vlak achter het huis heb ik een CAMELLIA in een grote pot staan. De knoppen beginnen al roze te kleuren. Nog even en dan staat de plant in volle pracht te bloeien. Het was deze winter wel een zorgenkindje. Omdat deze heester vorstgevoelig is, heb ik de pot steeds maar weer binnen of buiten gezet, afhankelijk van het weer. Maar bij te veel gesleep vallen de knoppen er af. Omdat het inmiddels een struik is geworden, overweeg ik toch om hem na de bloei op een beschutte plek in de tuin te planten.

28 februari 2010

Kent u de TRIPLOCHLAMYS multiflora? Vroeger heette de plant PAVONIA (veel gemakkelijker). Het is een mooie kamerplant. De bloemen zijn zeer bijzonder met hun rode kelkblaadjes en paarse kroon. De plant moet niet te warm staan en houdt niet van de felle zon. Wel in het volle licht plaatsen. Ik zet de plant na de bloei in een koele kamer en met een beetje geluk kun je in het voorjaar weer nieuwe knoppen verwachten. Ik heb inmiddels weer bloemen en de plant staat nu op de vensterbank voor raam op het oosten. Wanneer u de plant regelmatig besproeit duurt de bloei heel lang!

Al heel lang heb ik een grote orchidee PAPHIOPEDILUM (Venusschoentje). Ook deze moet koel opgekweekt worden. In de zomer zet ik de pot buiten onder de struiken in halfschaduw. Bij het bemesten van de kuipplanten, krijgt de Venusschoen ook een beetje (als ik het niet vergeet). In het najaar zet ik de plant in een koele slaapkamer. Ik was hem bijna kwijt, want de lapsnuitkever was op bezoek geweest. Ik had al meerdere kevers gevangen en kon niet ontdekken waar ze vandaan kwamen. Toen de orchidee begon te kwijnen, ging mij een licht op. Na onderzoek, bleken de larven alle wortels opgegeten te hebben. En deze larven waren daardoor kevers geworden! Ik heb de plant helemaal uit elkaar gehaald en de goede stukken opnieuw opgepot. En nu, een paar jaar later, ziet de plant er weer gezond uit. Resultaat: 8 bloemknoppen! Ook deze plant staat nu in de woonkamer voor het raam op het oosten.

Een tip! Plant eens een groepje zomerbollen: GLADIOLUS murilae (vroeger ACIDENTHERA murilae) of Abessijnse gladiool. In augustus/september staan ze volop in bloei wanneer u ze in april op een zonnige plek plant. De grote bloemen zijn wit met in het hart donkerpaars. Ze zijn prachtig en ze geuren daarbij ook nog heerlijk. Ze zijn niet winterhard en moeilijk over te houden. Omdat ze niet duur zijn koop ik ieder jaar nieuwe bollen.

10 februari 2010

De eerste winteraconietjes (*ERANTHIS hyemalis*) met hun gele (op een boterbloem lijkende) bloempjes staan boven de grond. Maar nu de winter terug is, blijven ze dicht. Zodra de zon even schijnt, gaan hun kelkjes open. Als je deze bolletjes plant op plaatsen waar niet regelmatig gespit wordt, vermeerderen ze zich door uitzaai en krijg je een heel tapijt en ook in kleine groepjes er om heen! Als ze volop bloeien, kun je de lente ruiken!

Een ander interessant en zeer sterk bolgewasje is *PUSCHKINIA scilloides libanotica* (buishyacinthen). Deze bloeien in maart met trosjes lichtblauwe bloempjes met op ieder bloemblaadje een donkerblauw streepje. De plantjes hebben stevig blad en worden ca. 20 cm hoog. Bij mij staan ze middenin grote groepen lage asters. Ze komen trouw ieder jaar weer terug en ze vermeerderen zich ook. Leuk om te hebben!

Eén van de eerste vroegbloeiende vaste planten is: *HEPATICA nobilis* (leverbloempje). Het zijn laagblijvende, langzaam groeiende plantjes voor een schaduwplekje. De bekendste soort heeft blauwe bloemen, maar er zijn ook soorten met rose of witte bloemen. Ze houden van kalkhoudende grond en kunnen jaren op hun plaats blijven staan. Alleen oppassen dat ze niet door andere planten overwoekerd worden. Plant ze onder bladverliezende heesters, zodat ze in het vroege voorjaar even van het zonnetje kunnen genieten. Van de zomerzon houden ze niet.

27 maart 2011

Vorige keer beloofde ik te schrijven over *AGASTACHE* (dropplant). Hier zijn meerdere soorten van, alleen jammer dat ze niet helemaal betrouwbaar zijn in onze winters. Je raakt ze nog al eens kwijt. Maar ik vind het uitstekende borderplanten, die lang en rijk bloeien. Ik heb pas weer de gewone *AGASTACHE foeniculum* gezaaid. De plantjes komen snel boven de grond, zodat je deze zomer al bloeiende planten kunt hebben. Vaak overleven deze echter maar één winter. Je kunt ze het beste beschouwen als tweejarige planten. Beter winterhard zijn: *AGASTACHE 'Blue Fortune'* en *AGASTACHE 'Black Adder'*. Laatstgenoemde, met de prachtige donkerblauw gekleurde bloemen, vind ik persoonlijk het allermooist.

Heel bijzonder is *AGASTACHE rupestris* met kleine oranje bloemen en zeer fijn grijsgroen loof.

Ik heb allerlei soorten uitgeprobeerd. Dit liep vaak op een mislukking uit en dat is natuurlijk heel jammer.

In mijn droge, zonnige voortuin doen *SALVIA*'s het uitstekend. Ik heb dan ook veel soorten, o.a. *SALVIA nemerosa* Caradonna. Dit is een stevige plant met opgaande groeiwijze en aren vol donkerblauwe bloemen. Prachtig! Als je de

lelijke bloemen regelmatig wegnipt, duurt de bloei heel lang.

Onlangs kocht ik bij een kweker SALVIA nemerosa 'Sensation Deep Rose'. De roze gekleurde variëteit. Het zijn nu al mooie planten en ik stel met veel van de bloei voor. Afwachten!

Ik heb al eens geschreven over TANACETUM macrophyllum (boerenwormkruid) met de grote vaalwit gekleurde schermen en het mooie groene, stevige loof. In het najaar kocht ik bij kweker Coen Jansen TANACETUM corybosum 'Festtafel'. Deze plant heeft kleine spierwitte bloemen in een sterk vertakt scherm. Het loof is veel fijner dan van bovengenoemde. De rozetten zijn al boven de grond en zien er prima uit. Ze houden van een zonnige plaats.

27 februari 2011

Een echte voorjaarsbloeiër is: PULMONARIA officinalis (longkruid). De planten komen in januari/februari weer boven de grond. Ze hebben schermen bloemen boven lage pollen zacht behaard blad. Het blad is effen groen of gespikkeld. De bloemkleur is blauw (dat verloopt naar roze). Een plekje op een koude, vochtige plaats in halfschaduw of schaduw geniet de voorkeur. Het zijn prima bodembedekkers. Bekende soorten zijn: P. off. 'Sissinghurst White', P. rubra (groen blad en rode bloem), P. angustifolia 'Azurea' met prachtige blauwe bloemen en P. longifolia met gevlekt langwerpige blad en roze/rode bloemen. Er zijn nog talrijke andere soorten te koop (kijk in de catalogus van de Hesselhof). Wanneer na de bloei de planten lelijk worden en er soms meeldauw verschijnt, knip ik de planten helemaal af. Er komt weer fris blad en de planten zijn weer als nieuw.

Alle PULMONARIA soorten laten zich goed combineren met bv. Hosta's en voorjaarsbloeiende bolgewassen bv. narcissen.

Een andere plant, die iets later in het voorjaar op een zonnige plaats gaat bloeien, is: PENTAGLOTTIS sempervirens (overblijvende ossentong). Boven pollen met grote, ruig behaarde, vaak bespikkelde bladeren, verschijnen in de late lente trossen met diepblauwe vergeetmenietachtige bloempjes. De bloei is vanaf mei en duurt de hele zomer. Het kunnen forse planten worden en ze zaaien zich uit. Wel in de gaten houden, want ze kunnen overal te voorschijn komen. Je kunt ze echter gemakkelijk opruimen. Omdat de bloei zo mooi is, zou ik deze planten niet willen missen.

Ook zag ik, dat de AGASTACHE weer boven de grond is gekomen. Daarover een volgende keer!

10 februari 2011

Al jaren heb ik opzij van het huis (zuidkant) een bolgewas staan, nl. GERANIUM tuberosum.

De planten komen in januari boven de grond en hebben mooi donkergroen blad. Deze knolooievaarsbek bloeit met talrijke donkerroze geaderde bloemen in april/juni. Na de bloei verdwijnt het blad weer. Aan te bevelen!

Op dezelfde plaats staat de vaste plant: *CERATOSTIGMA plumbaginoides*. Dit gewas heeft dunne stengels met diepgroene, leerachtige bladeren, die in de herfst bruinrood verkleuren. In de late zomer en herfst verschijnen de talrijke hemelsblauwe bloemen. Het is een woekeraar, maar wel in toom te houden door regelmatig bijknippen. Op tijd helemaal afknippen om de *GERANIUM* gelegenheid te geven er doorheen te groeien.

Bovengenoemde plantensoorten volgen elkaar in groei en bloei op en ik vind het een goede combinatie, waarmee weinig mee werk is.

Iets heel anders is *HEPATICA nobilis* (leverbloempje). Dit plantje heeft nu al weer knopjes en is een vroegbloeiër. De anemoonachtige bloempjes zijn: blauw, roze of wit. Dit is geen gemakkelijke plant. Het houdt van bladaarde met wat kalk vermengd en wil graag zon in het voorjaar en schaduw in de zomer. Een vochtig plekje geniet de voorkeur. De planten zijn volkomen winterhard.

9 april 2012

Een heel leuke, dankbare plant is *PRIMULA juliae-hybr.* 'Wanda' (sleutelbloem). Het is een heel goede bodembedekker en volkomen winterhard. In maart/april komen de talrijke paarse bloemen, welke heel lang doorbloeien. Voor een plaatsje in de halfschaduw (het liefst enigszins vochtige grond) is deze primulasoort zeer dankbaar. Het enige nadeel van een groep van deze planten is, dat er altijd andere, niet gewenste, zaailingen tussenkomen o.a. de vroegeling. Dus regelmatig even schonen. Maar het is de moeite waard!

Verleden jaar kocht ik *SARUMA henryi*. Deze plant is niet zo erg bekend, maar heel bruikbaar in de tuin. Bij mij staat deze plant in diepe schaduw en tot mijn verbazing zag ik opeens lichtgele bloemen. De bladeren zijn grijsgroen en hartvormig, heel mooi van kleur. In combinatie met de zachtgele bloemen ziet het er bijzonder uit. De plant is nu nog laag, maar groeit uit tot een hoogte van ca. 50 cm. De bloei duurt een hele tijd. Een aanrader voor de schaduwtuin! En heel belangrijk, volkomen winterhard.

Als laatste noem ik een erg mooi grassoort, nl. *DESCHAMPSIA cespitosa* 'Goldtau' (ruwe smele). Het is een inheemse plant met een compacte, opgaande groeiwijze. Ze woekert niet, maar vormt pollen. Bij mij was het een slordige boel geworden na de winter. Ik heb de hele pol eruitgehaald. De grond was volkomen uitgeput. Dus nieuwe aarde in het plantgat gedaan, waarna ik de geschoonde, jonge stukjes gras, opnieuw heb geplant. Een heel karwei, noem het maar een verjongingskuur. Dit gras kan heel goed als solitair gebruikt worden

voor een plek in de zon/halfschaduw. De bloei volgt in juni-augustus. Erg mooi, een gouden gras!

17 maart 2012

Het is weer tijd om de borders te fatsoeneren. Het is altijd zeer interessant om te zien hoe de planten de winter doorgekomen zijn, vooral na de strenge vorstperiode. Welke soorten hebben vorstschade opgelopen? Het is mij opgevallen, dat vooral planten met harig blad heel veel moeite hebben om weer goed aan de groei te komen.

Bij mij is **SYMPHYTUM grandiflorum** (gele bloemen) in de achtertuin (schaduw) helemaal weg. In de voortuin (zonnig en droog) zijn hele stukken heel slecht. Ik heb alles opgegraven en ontdekt, dat veel verrot was. Nu had ik meteen de gelegenheid om het **zevenblad** er uit te halen. De grond heb ik verbeterd met compost en daarna heb ik de stukjes plant, die nog goed waren, opnieuw gepoot. Deze beginnen al weer te groeien.

Met de **SYMPHYTUM grandiflorum Wisley Blue** (lichtblauwe bloemen) is het nog erger. Ook hier dezelfde operatie uitgevoerd. Al met al een hele klus, maar het is enorm opgeknapt. Het is toch heerlijk om buiten te zijn bij het vogelconcert. Ook **PHLOMIS russeliana** heeft een beste tik gekregen, evenals de **PULMONARIA (longkruid)** en de **PRUNELLA (bijkorfje)** soorten.

ARUM italicum heeft het, door alle nattigheid in de afgelopen winter, juist prima naar zijn zin gehad. De planten zien er prachtig uit met glanzend, gezond blad. Het is een mooie groep geworden.

25 februari 2012

Voor de vorstinal waren de **winterakonieten (ERANTHIS cilicia)** al boven de grond gekomen. Wat zijn dit sterke plantjes (eigenlijk bolletjes). Toen de zon ging schijnen, waren hun kelkjes opeens allemaal tegelijk open. Prachtig! Ze overleven dus gemakkelijk strenge vorst. Ze beginnen nu weer lelijk te worden. Na de bloei begint het loof te groeien en dat is vaak heel veel. De vaste planten, die er tussen staan, krijgen het dan moeilijk om er goed doorheen te groeien. Verleden jaar heb ik veel blad afgeknipt. Ze hebben zich er niets van aangetrokken, er zijn heel veel bloemetjes gekomen.

Naast de voordeur had ik twee prachtige grote planten(halfheesters) staan van **ERYSIMUM Bowles Mauve** (de paarsbloeiende muurbloem). Na vorig jaar de gehele zomer volop gebloeid te hebben, zagen ze er voor de vorstperiode, nog heel goed uit. Eigenlijk zijn deze planten tweejarig. Als ze ouder worden, verhouten de stengels erg. Er niet van uitgaande, dat de vorst zo streng zou worden, heb ik ze goed afgedekt. Het heeft niet geholpen. Beide zagen er zo slecht uit, dat ik ze weggehaald heb. Gelukkig heb ik in het najaar stekken genomen en de jonge planten vorstvrij overwinterd. Zo kan ik er weer nieuwe

planten(plantjes) neerzetten. Als de groei er goed in zit, worden ze snel groter. Als experiment heb ik ook wat stekken buiten laten overwinteren(wel afgedekt). Dit is geen succes, de plantjes zien er niet uit. Het is te koud geweest. Alle **PELARGONIUMS** op de slaapkamer(hun winterverblijf) heb ik gesnoeid en verpot. Ook in de garage (vorstvrij winterverblijf van vele kuipplanten) heb ik gesnoeid. Daar moet ik nog aan het verpotten beginnen. Dit is altijd een hele klus. Maar als alles klaar is, heb ik een heerlijk voldaan gevoel en denk ik: laat de lente maar komen!

Aanbevolen

PALEIS HET LOO BUITENGEWOON OPEN

Van 30 maart t/m 30 september 2018

Ook al is het hoofdgebouw van Paleis Het Loo de komende drie jaar vanwege de vernieuwing en verbouwing gesloten, van 30 maart t/m 30 september is Paleis Het Loo ‘BuitenGewoon Open’: in de tuinen wordt de beplanting de komende jaren heel anders aangepakt!

Sinds de opening als museum in 1984, wordt gewerkt met een voorjaars- en zomerbeplanting en gebruik gemaakt van plantensoorten die aan het einde van de 17e eeuw in Nederland bekend en in gebruik waren. Iedere soort werd, geheel op de 17e-eeuwse wijze, losstaand geplant, zodat een bloeiende plant goed van alle kanten is te bewonderen. De komende jaren worden de bloemenborders echter vol beplant, voor een kleurrijk visueel spektakel. Ook planten die pas in de 18e, 19e of 20e eeuw hun weg vonden naar Nederlandse tuinen krijgen de komende tijd de kans om een hoofdrol te vervullen in een Barokke tuin. Een unieke, nieuwe ervaring.

In de tuinen en op het voorterrein zullen daarnaast dit jaar talloze evenementen plaatsvinden, waaronder van *19 t/m 21 mei een Pinksterbrocante* en in het weekend van *9 en 10 juni het evenement Koninklijke PK's*, waarbij het Koninklijk Staldepartement acte de présance geeft en paarden, rijtuigen en auto's van de Koning in actie zijn te zien. *Op 29, 30 juni en 1 juli* vindt het jaarlijkse *Concours d'Élégance* plaats; het internationale autoconcours voor klassieke en exclusieve auto's. *Op dinsdagen en woensdagen* in de zomervakantie worden de *Prinsen- en Prinsessendagen* gehouden en elke *laatste zondag van de maand Een vrolijke noot, muziek in de paleistuinen*.

Groei & Bloei Hengelo e.o.

De laatste dagen van augustus vindt het evenement *Polo at the palace* plaats, waarna het zomerseizoen wordt afgesloten in de *September Tuinmaand*, met vele extra activiteiten in de paleistuinen.

De minitentoonstelling *De dieren van Oranje* in de stallen toont de bezoeker in foto en film van alles over de huis- en buitendieren die aan het Hof werden gehouden. Kinderen zijn tot slot welkom in het *Kinderatelier* om kennis te maken met de koninklijke beroepen chauffeur, koetsier, tuinvrouw en architect.

Tijdens de *BuitenGewoon Open-periode* wordt het *paleisdak* dagelijks opengesteld voor publiek. Via een lift aan de zijkant van het paleis is het dak toegankelijk voor een indrukwekkend uitzicht op de paleistuinen en zicht op de bouwwerkzaamheden op het voorplein.

Paleis Het Loo

Postadres: Koninklijk Park 1, 7315 JA Apeldoorn; Ingang via parkeerplaats Amersfoortseweg

Geopend: van april t/m september; dinsdag t/m zondag en feestdagen 10:00-17:00 uur, het hoofgebouw is gesloten tot medio 2021

Routebeschrijving: A1 en A50 afslag Paleis Het Loo en vervolgens ANWB-borden volgen

Navigatieadvies: Apeldoorn (7313 AA)

Informatie: (0)55 577 24 00 of **paleishetloo.nl/zien-doen**

Nieuwe leden vanaf 01-11-2017 tot 01-02-2018.

Mw. W.Bosch	Borne		
-------------	-------	--	--

Het bestuur van de afdeling Hengelo e.o. heet u als nieuw lid van harte welkom. Hopelijk blijft u vele jaren lid en mogen wij u regelmatig begroeten tijdens onze activiteiten. Uiteraard mag u op zeker moment besluiten om een bijdrage te willen leveren aan het organiseren van onze activiteiten of een bestuursfunctie te willen bekleden. Er is altijd behoefte aan actieve leden!

Colofon:

Deze uitgave van Digitalis, welke 4 keer per jaar verschijnt, is een samenvatting van alle recente info op de website van Groei & Bloei. De redactie wordt verzorgd door het bestuur van de afdeling. Verspreiding hiervan is alleen aan leden van de afdeling Hengelo e.o. die niet over een computer met internet beschikken. Op de website is een digitale versie van Digitalis als naslagwerk geplaatst.

De overige leden wordt verwezen naar onze website en Facebook. Ook kunnen zij en ook niet-leden zich via onze website abonneren op onze nieuwsbrief Flash Digitalis.

Kopij voor Digitalis bij de voorzitter aanleveren voor 18 november, 18 februari, 18 mei of 18 augustus.

Bestuur van de afdeling	
Voorzitter / Redacteur Digitalis	Frans Besselink, Oelerweg 138, 7555GX Hengelo, 074 2422607, voorzitter@hengelogroei.nl
Secretaris / Vacature	Monique Sturre, Reigershof 26, 7622BT Borne, 06-53830885, secretaris@hengelogroei.nl
Penningmeester	Bert Smit, Grotestraat 50, 7622GM Borne, 06-57577291 penningmeester@hengelogroei.nl Banknr. afdeling: IBAN: NL72INGB0008071549
Ledenadministrateur / Facebook	Martha Brinkers, P.Muyselaarstraat 23, 7558ZK Hengelo, ledenadministrateur@hengelogroei.nl
Bloemschik coördinator	Marjan Vrielink, Rijnstraat 29, 7555WJ Hengelo 06-28199327, bloemschikken@hengelogroei.nl
Algemeen bestuurslid	<i>Vacature, min. 3 uur per maand, bekend met computer</i>
AC-coördinator	Er is ook een AC-lid namens de AC bij bestuursverg. aanwezig
Niet in het bestuur:	
Website Webmaster	www.hengelo.groei.nl info@hengelo.groei.nl Jan ter Hofte, webmaster@hengelogroei.nl
Wij hebben een afzonderlijke Activiteitencommissie (AC) , deze bestaat uit:	
Ieteke Bloem	074-2429244, ac3@hengelogroei.nl
Marijke Relker	074 2428477, ac4@hengelogroei.nl
Annie Ruiten	074-2774461, ac1@hengelogroei.nl (<i>aanwezig bij bestuursvergaderingen</i>)
Alie Smit	06- 83967261, ac5@hengelogroei.nl
Willy Zengerink	074-2775934, ac2@hengelogroei.nl Tuinfair en ruilmarkten